

persbericht

Contacten tussen niet-westerse minderheden en autochtonen niet toegenomen

Den Haag, 20 december 2012

- Tussen 1994 en 2011 zijn de contacten in de vrije tijd tussen leden van de vier grootste niet-westerse migrantengroepen en autochtonen niet toegenomen.
- De Nederlandse taalvaardigheid van Turkse en Marokkaanse Nederlanders is sinds 1998 verbeterd. Bij de tweede generatie spreekt het merendeel Nederlands in de thuissituatie met de partner en/of kinderen.
- Van de Turkse Nederlanders heeft 67% meer contact met leden van de herkomstgroep dan met autochtone Nederlanders. Dit geldt voor respectievelijk 57% van de Marokkaanse, 34% van de Surinaamse en 30% van Antilliaanse groep.
- Een minderheid van de personen van Turkse (28%) en Marokkaanse (37%) komaf voelt zich (heel) sterk Nederlands. Personen van Surinaamse (67%) en Antilliaanse komaf (57%) voelen zich vaker (heel) sterk Nederlander.
- De tweede generatie voelt zich vaker Nederlander en onderhoudt ook vaker sociale contacten met autochtonen in de vrije tijd dan de eerste generatie.
- Leden van de vier grootste migrantengroepen zijn van mening dat het maatschappelijk klimaat ten aanzien van migranten in de afgelopen 10 jaar is verslechterd .
- Veel Turkse en Marokkaanse Nederlanders staan afwijzend tegenover homoseksualiteit, euthanasie en abortus. Het verschil met autochtonen is groot.

Dit zijn enkele van de bevindingen uit het SCP-rapport *Dichter bij elkaar? De sociaal-culturele positie van niet-westerse migranten in Nederland* dat op 20 december om 17.00 uur aan minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt aangeboden. De studie is uitgevoerd door dr. Willem Huijnk en dr. Jaco Dagevos, op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, directoraat-generaal Wonen, Bouwen en Integratie. Aan de orde komt in hoeverre leden van de vier grootste niet-westerse migrantengroepen (eerste en tweede generatie) en autochtone Nederlanders contact met elkaar onderhouden, hoe zij denken over de positie van vrouwen en homoseksuelen en in hoeverre zij zich verbonden voelen met Nederland. Ook is er gekeken naar de ervaren discriminatie en mate waarin migrantengroepen zich geaccepteerd voelen in Nederland.

Turkse Nederlanders onderhouden minst vaak contact met autochtonen

Van de Turkse Nederlanders heeft 67% meer contact met leden van de herkomstgroep dan met autochtone Nederlanders. Dit geldt voor respectievelijk

Parnassusplein 5
Postbus 16164
2500 BD Den Haag
T 070 340 70 00
F 070 340 70 44
www.scp.nl

Inlichtingen bij
Willem Huijnk
w.huijnk@scp.nl
T 070 340 5539

Jaco Dagevos
j.dagevos@scp.nl
T 070-3407732

57% van de Marokkaanse, 34% van de Surinaamse en 30% van Antilliaanse groep.

Veel Turkse en Marokkaanse jongeren (15-24 jaar) onderhouden zowel vaak contact met herkomstgenoten als met autochtone Nederlanders. Het onderhouden van contact met leden van de herkomstgroep sluit het onderhouden van contact met autochtonen dus niet uit.

Autochtonen onderhouden weinig contact met migranten. Het grootste deel van de autochtone Nederlanders (56%) heeft (vrijwel) nooit vriendschappelijke contacten met migranten. Dit heeft onder andere te maken met het verschil in omvang van de populaties en met de sterke concentratie van migrantengroepen in bepaalde wijken in grote steden. Tevens zijn nogal wat autochtonen terughoudend om interetnische contacten aan te gaan.

Marokkaanse en Turkse Nederlanders voelen zich verbonden met herkomstgroep

87% van de personen van Turkse komaf voelt zich (heel) sterk Turk en 88% van de personen van Marokkaanse origine voelt zich (heel) sterk Marokkaan. Vaker dan personen van Turkse komaf (28%) voelen Marokkaanse Nederlanders (37%) zich (heel) sterk Nederlander. Personen van Surinaamse (67%) en Antilliaanse komaf (57%) voelen zich vaker (heel) sterk Nederlander.

Van de Turkse en Marokkaanse jongeren (15-24 jaar) identificeert ongeveer de helft zich heel sterk met de herkomstgroep en niet of in geringe mate met de Nederlanders.

Migranten somber over maatschappelijk klimaat

Minder dan de helft van de Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders vindt dat in Nederland migranten alle kansen krijgen en dat rechten van migranten er worden gerespecteerd. Een minderheid van de Turkse en Marokkaanse Nederlanders is van mening dat er in Nederland respect is voor de islamitische cultuur. Ruim 20% van de Turkse en Marokkaanse Nederlanders vindt dat de levenswijze van moslims en de westerse cultuur niet samengaan. Omgekeerd acht 40% van de autochtone Nederlanders de levenswijze van het Westen en die van moslims niet met elkaar verenigbaar. Ongeveer 40% van de autochtone bevolking vindt dat er te veel migranten in Nederland wonen.

Leden van migrantengroepen geven de Nederlandse samenleving gemiddeld een voldoende. Van de Turkse en Marokkaanse Nederlanders voelt iets meer dan 60% zich thuis in dit land. Bij Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders ligt dit aanmerkelijk hoger. Drie op de vier van hen voelt zich thuis in Nederland.

Ervaren discriminatie en gevoelens van uitsluiting toegenomen

Met uitzondering van de Turkse groep, zien we dat tussen 2002 en 2011 het aandeel personen dat zelf ervaringen met discriminatie heeft, is toegenomen. Ook het aandeel migranten dat van mening is dat migrantengroepen worden gediscrimineerd is tussen 2002 en 2011 toegenomen. Tevens zijn migranten in de achterliggende jaren somberder geworden over de kansen die allochtone groepen in dit land krijgen. Het maatschappelijk klimaat ten aanzien van migranten is volgens hen verslechterd.

Marokkaanse en Turkse Nederlanders vaak tegen euthanasie en abortus

24% van de Marokkaanse, 35% van de Turkse, 61% van de Antilliaanse Nederlanders, 64% van de Surinaamse en 74% van de autochtone Nederlanders vindt dat abortus mogelijk moet kunnen zijn. Van de Marokkaanse Nederlanders vindt 22% dat euthanasie mogelijk moet zijn, tegen 85% van de autochtone Nederlanders. Van de Turkse Nederlanders is dit 40% en van de Surinaamse en

Antilliaanse Nederlanders ongeveer driekwart. Autochtone Nederlanders hebben de meest progressieve opvattingen over de positie van mannen en vrouwen, al zijn de verschillen met Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders niet groot. Turkse en Marokkaanse Nederlanders houden er de minst moderne opvattingen op na.

Bij Turkse en Marokkaanse Nederlanders vaak weerstand tegen homoseksualiteit, ook bij hoger opgeleiden en tweede generatie

Drie van de vier Turkse en Marokkaanse Nederlanders vinden het een probleem als hun kind een partner zou hebben van hetzelfde geslacht, tegen een op de drie Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders en een op de zes autochtone Nederlanders. Opvallend is dat bij de migrantengroepen de opvattingen tussen leeftijdscategorieën weinig van elkaar verschillen. Tevens vindt 81% van de Marokkaanse Nederlanders met hbo/wo het een probleem wanneer hun kind homoseksueel zou zijn.

Grote verschillen binnen de migrantengroepen

Jongeren, leden van de tweede generatie en hoger opgeleiden onderhouden relatief vaak contact met autochtone Nederlanders, beheersen het Nederlands goed en hebben modernere opvattingen. Bij de tweede generatie spreekt het merendeel Nederlands in de thuissituatie. Opvallend is het hoge aandeel tweedegeneratie Marokkaanse Nederlanders dat de kansen voor zichzelf en andere migranten laag inschat, zich hier niet thuis voelt en Nederland laag waardeert.

Nederlandse taalvaardigheid verbeterd, geen toename in vrijetijdscontacten of binding met Nederland

In de afgelopen vijftien tot twintig jaar is bij migranten de beheersing van het Nederlands aanzienlijk verbeterd. Op andere terreinen naderen groepen elkaar niet. In de afgelopen vijftien jaar zijn de vrijetijdscontacten tussen migranten en autochtone Nederlanders niet toegenomen. In het aandeel gemengde huwelijken is er ook geen toename. Sinds begin deze eeuw is er bij personen van Turkse, Marokkaanse en Surinaamse origine sprake van een stabilisering. Bij de Antilliaanse Nederlanders is het licht gedaald. Het aandeel migranten van Turkse en Marokkaanse komaf dat zich overwegend tot de herkomstgroep rekent, is ongeveer gelijk gebleven.

Geloof blijft belangrijk bij Turkse en Marokkaanse Nederlanders

Tussen 1998 en 2011 is het aandeel Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders dat zich tot een geloof rekent gedaald. Het aandeel Turkse – en Marokkaanse Nederlanders dat zich moslim noemt ligt in deze periode op hetzelfde hoge niveau (respectievelijk 94% en 98%). Recent SCP-onderzoek heeft daarnaast uitgewezen dat sinds 1998 het moskeebezoek onder tweede generatie Turkse en Marokkaanse Nederlanders is toegenomen.

Verklaring voor de grote sociale en culturele verschillen: etnische concentratie, werkloosheid, religie en negatief maatschappelijk klimaat

In de afgelopen 15 jaar zijn de interetnische contacten niet toegenomen en is er weinig veranderd in de mate van identificatie met Nederland. Groepen zijn elkaar niet genaderd. Dit is opvallend, want onder de vier grootste migrantengroepen is het aandeel tweede generatie en hoger opgeleiden toegenomen. Ook de beheersing van de Nederlandse taalvaardigheid is verbeterd. Deze factoren hebben een positief effect op interetnisch contact en bindingen met Nederland.

Tegelijkertijd zijn er andere ontwikkelingen geweest die ertoe hebben bijgedragen dat de sociale en culturele verschillen groot blijven. Deze zijn onder andere de toegenomen etnische concentratie en segregatie, het verslechterde maatschappelijke klimaat, het belang van religie en de toegenomen werkloosheid.

Persbericht

SCP-publicatie 2012/33, *Dichter bij elkaar? De sociaal-culturele positie van niet-westerse migranten in Nederland*, Willem Huijnk en Jaco Dagevos , Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau, november 2012, ISBN 978 90 377 0627 7, prijs € 28,50.

De publicatie is verkrijgbaar bij de (internet-)boekhandel of te bestellen via de website: www.scp.nl

Voor meer informatie: SCP: Willem Huijnk, tel.: 070-3405539, e-mail: w.huijnk@scp.nl of Jaco Dagevos, tel. 070-3407732, e-mail: j.dagevos@scp.nl
Voor algemene vragen : Irma Schenk, tel. 070-340 5605, e-mail : i.schenk@scp.nl.